

STARA PROPAGANDISTIČNA GESLA V SLUŽBI „NOVE“ POLITIKE

Moskva ponovno oživlja obrabljeno geslo o paktu petorice

svetu je predlog Vjačeslava Molotova naletel na najbolj negativen sprejem med vsemi zadnjimi sovjetskimi pobudami - Odklonilno stališče Londona in Washingtona - Nespremenjena politika interesnih sfer in nenačakovanost narodov

MOSKVA, 28. — Sovjetska nova ofenziva se je danes ponovno razširila, tokrat z ponovnim oživitvijo obrabljene politične formule o paktu petorice. V zadnjih letih dobljeno je bilo več mednarodnih paktov, ki so bili namenjeni vzpostavitvi miru in stabilnosti v Evropi. Vendar pa je Sovjetska Unija vedno ostala izolirana od evropskega političnega procesa. Zato je Molotov danes ponovno predlagal pakt petorice, ki bi vključeval ZSSR, ZDA, Veliko Britanijo, Francijo in Italijo. Čeprav ta predlog ni bil sprejet, kaže na to, da Sovjetska Unija ne namerava opustiti svoje politike izolacije. Molotov je v svojem govoru poudaril, da je pakt petorice edini način za vzpostavitev miru in stabilnosti v Evropi. Čeprav ta predlog ni bil sprejet, kaže na to, da Sovjetska Unija ne namerava opustiti svoje politike izolacije. Molotov je v svojem govoru poudaril, da je pakt petorice edini način za vzpostavitev miru in stabilnosti v Evropi.

Francoski kominformisti izgubili 10 odst. glasov

Od 2.823.356 glasov na občinskih volitvah leta 1947 so padli na 2.487.996 glasov - Katastrofalen poraz golistov v Parizu (od 52 na 10 občinskih svetovalec)

PARIZ, 28. — Francoski notranji minister Charles Brune je danes objavil rezultate občinskih volitev leta 1947. Rezultati kažejo na katastrofalnem porazu kominformistov. Na 52 sedežih v občinskih svetih so kominformisti prejeli le 10 odstotkov glasov. To kaže na to, da je francoski narod odločno zavzel stališče proti komunistični vplivnosti. Brune je v svojem govoru poudaril, da je to zmaga za demokracijo in pravico do izbire. Kominformisti so se v preteklih letih trudili pridobiti večji delež glasov, vendar pa je to neuspelo. To kaže na to, da je francoski narod odločno zavzel stališče proti komunistični vplivnosti. Brune je v svojem govoru poudaril, da je to zmaga za demokracijo in pravico do izbire.

ZVIŠANA DEMOKRISTJANSKA TARIFA V BENEŠKI SLOVENIJI

Učenci so morali napraviti skatlo, v katero so morali vsako izgovorjeno slovensko besedo uplatiti globo 5 lit. Dostoj je okoli 20 milijard. Hvala, gospod učitelj, drobiž si lahko zadržite za tiste besede, ki jih nisem izrekel.

Satelitske vlade nadaljujejo sovražno gonjo proti Jugoslaviji

Na jugoslovansko bolgarski meji je bilo v marcu 26 incidentov - Novi odbori Zveznega izvršnega sveta - V Beogradu ne predvidevajo obnovitve razgovorov med predstavniki izvršnega sveta in katoliške cerkve, ki so bili prekinjeni zaradi negativnega stališča škofov

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 28. — Od 1. marca do 1. aprila so bolgarski obmejni organi izrekli 26 incidentov. Zanimajoč je, da je danes jugoslovansko državno tajništvo za zunanje zadeve izročilo bolgarskemu poslanstvu v Beogradu notu, v kateri poudarja, da bolgarska vlada nadaljuje s svojo sovražno gonjo proti Jugoslaviji. Čeprav so v Beogradu predvideni razgovori med predstavniki izvršnega sveta in katoliške cerkve, ki so bili prekinjeni zaradi negativnega stališča škofov, kaže na to, da bolgarska vlada ne namerava opustiti svoje politike sovražnosti proti Jugoslaviji. Bolgarski organi so izrekli več incidentov, ki kažejo na to, da bolgarska vlada ne namerava opustiti svoje politike sovražnosti proti Jugoslaviji.

Clarku dodeljen svetovalec pri pogajanjih v Panmunjomu

Bivši ameriški poslanik v Tokiu Murphy bo svetoval generalu Clarku v političnih vprašanjih pri pogajanjih - Pogajanja niso večeraj nič napredovala

PANMUNJOM, 28. — Načelnik oddelka za zunanje zadeve Zveznega izvršnega sveta, general William K. Harrison, je danes dodelil bivšemu ameriški poslaniku v Tokiu, Robertu Murphyju, funkcijo svetovalec pri pogajanjih v Panmunjomu. Murphy bo svetoval Clarku v političnih vprašanjih pri pogajanjih. Pogajanja niso večeraj nič napredovala.

Na Koroškem vrnjeno posestvo Slovencev kmečki zvezi

LJUBLJANA, 28. — Kako poročajo iz Koroškega, so začeli tamkaj delovati jesi slovenska kmetijska šola v Podgradju. Šola je bila vrnjena Slovencev kmečki zvezi. Šola je bila vrnjena Slovencev kmečki zvezi.

Naraščajoče zanimanje britanskih turistov za Jugoslavijo

LONDON, 28. — Po vestih londonskih turističnih uradov bo leto 1953 letovalo v Jugoslavijo 30.000 britanskih turistov. To kaže na to, da se zanimanje britanskih turistov za Jugoslavijo nenehno povečuje. Turistični uradi v Londonu poročajo, da bo leto 1953 letovalo v Jugoslavijo 30.000 britanskih turistov.

ZAKAJ PRIHAJA JUDIN V BERLIN?

Najbolj filozof med obveščevalci in najbolj obveščevalci med filozofi, Pavel Fjodorovič Judin, prihaja iz Moskve v Berlin za političnega svetovalec generala Cuklova. Judin je bil v Moskvi svetovalec generala Cuklova. Judin je bil v Moskvi svetovalec generala Cuklova.

Delavci, meščani, udeležite se svojega praznika!

Clarku dodeljen svetovalec pri pogajanjih v Panmunjomu

Bivši ameriški poslanik v Tokiu Murphy bo svetoval generalu Clarku v političnih vprašanjih pri pogajanjih - Pogajanja niso večeraj nič napredovala

PANMUNJOM, 28. — Načelnik oddelka za zunanje zadeve Zveznega izvršnega sveta, general William K. Harrison, je danes dodelil bivšemu ameriški poslaniku v Tokiu, Robertu Murphyju, funkcijo svetovalec pri pogajanjih v Panmunjomu. Murphy bo svetoval Clarku v političnih vprašanjih pri pogajanjih. Pogajanja niso večeraj nič napredovala.

Za Indokino imenovan generalni komisar

HANOI, 28. — Vietnamske čete so danes zasedle utrjeno francosko postojanko Pak-Seng na reki Nam Suong v Laosu. Pak-Seng je bilo približno 60 km severno od Indokina. Generalni komisar je imenovan za Indokino.

Angleška komisija za atomsko energijo

LONDON, 28. — Churchill je danes v spodnji zbornici sporočil, da je vlada, z namenom da zagotovi nagle in gospodarske energije (tako na vojaškem kot na civilnem področju), imenovala posebno komisijo. Komisija bo morala pripraviti načrt za prenos odgovornosti glede atomske energije od ministrstva za dobavo na neodvisni in izkoriščanje atomske energije (tako na vojaškem kot na civilnem področju).

ZAKAJ PRIHAJA JUDIN V BERLIN?

Najbolj filozof med obveščevalci in najbolj obveščevalci med filozofi, Pavel Fjodorovič Judin, prihaja iz Moskve v Berlin za političnega svetovalec generala Cuklova. Judin je bil v Moskvi svetovalec generala Cuklova. Judin je bil v Moskvi svetovalec generala Cuklova.

Einsteinova hipoteza o konstantnosti svetlobne hitrosti

Novo gledališče
v Zagrebu

komisija Sveta za prosveto-
vanje kulturo pri Mestnem ljud-
nem odboru Zagreba, ki je bi-
la imenovana, da prouči vpra-
šanje ustanovitve novega gledali-
šča, je v svojem sprejela
odločitev, da je treba ustanoviti
komisijev novega dramskega
gledališča v Zagrebu. Dve komi-
siji, ena v okviru Sveta za
kulturo in prosveto, druga pa
v okviru gledališke uprave,
sta rešili vsa tehnična vpraša-
nja v zvezi z ustanovitvijo
novega gledališča.

VZBUDITI V OTROKU LJUBEZEN DO KNJIGE

V steklenih ceveh, ki jih op
potrebne pri posto

NOV POSTOPEK ZA ČIŠČENJE IN IZKORIŠČANJE ODPADKOV

„Zamenjava ionov“

Moderna tehnika uporablja ta postopek za čiščenje in ponovno izkoriščanje odpadkov, za pridobivanje kemičnih reakcij, ki so povezane z velikim številom drugih industrijskih koristi; tako je ta tehnika omogočila neki družbi za predelovanje ananasov, da je v enem letu pridobila iz odpadkov 4.000 ton sladkorja.

Zamenjave ionov pa ne slu-
samo za cenenno proizvodnjo
demineralizirane vode. Modeli
na tehnika uporablja ta postop-
pek za čiščenje in ponovno
koriščenje odpadkov, za prid-
bivanje kemičnih reakcij, ki so
povezane z velikim številom
drugih industrijskih procesov.
Tako je ta tehnika na primer
omogočila neki družbi za pri-
delovanje ananasov, da so
enem letu iz soka teh sadežev
ki je šel po navadi v odpadki,
pridobili 4.000 ton sladkorja
poleg važnega stranskega pro-
izvoda, kalcijevega citrata.

Možnost, da lahko izločijo
kakše raztopine nečiste ali raz-
zažele snovi, da zgostijo
izkoristijo dobre snovi, kateri
izločitev iz raztopine bi se
drugem postopku ne izplačala,
ker bi bila predraga, da lahko
dodajo raztopini majhne ko-
line določenih elementov,
povzročijo kemične reakcije
in nedvomno odpira vrsto
novih in industrijsko novih obrat-

Zamenjava ionov uporablja se jo tudi pri raziskavanjih radijskih izotopov, da določijo odstotek radioaktivnih atomov, ki jih je natli v kak dolgotrajni sestavi, proces, ki zelo enostavno omogoča zahteva nobene posebne opreme. Dovolj je, da potopijo smolo v raztopino, v kateri so radijski izotopi in da

jo pustiš v raztopini toliko časa, da pritegne radioaktivne atome, ter jo nato filtriraš in analiziraš z Geigerjevim števecem ali s kako drugo napravo za registracijo radijskega izžarevanja.

Tehniki zamenjave ionov pa so tudi z uporabo novih smole začetne meje. Tako na primer ne more odstraniti mnogih snovi, ki jih v raztopinah ne mogoče "ionizirati" (ki se ne razdelijo na svoje elemente). Tudi pomankljivost pa ima po drugi strani tudi svoje prednosti. V mnogih primerih uporablja za "zamenjavo ionov" prav zaloge tega, ker smole ne odstranjujejo določenih snovi iz raztopin. Tako je na primer mogoče čistiti sladkor samo zato,

Kako bo razvoj in kake pre-
nosti, bo nudila ta nova tehni-
ka? Nedvomno, s poskusitvami
stalnemu napredku razvijajo-
vanj, katerih namen je na-
bove zanesljivejše, uspešnejše
in prikladnejše smole za raz-
vrste zamenjav ionov. Oprema
naglo izboljšujejo. Strokovni-
ci zatrjujejo, da bo industrija
z izpopolnjevanjem tehničnih
vedno bolj neodvisna od do-
bav posebnih vrst naravnih
vod. Zaradi tega ne bodo ve-
limorimani, da gradijo indus-
trijske obrate v bližini izvirov
te vrste vod, in jih bodo po-
stajali bližinski tržni sred-
stvi, ki bodo privedli do raz-
širjenosti uporabe.

Z izmenjavo ionov bodo lažje košeči in se bo drugo vrsto šenja. To se vpraša, če je šenjanje velikih količin odpadkov, ki ostajajo sedaj neizraščeni, in s tem bo odstranjevanje tudi nevarnost okuženosti. Zamenjava ionov bo morda koristila na tem področju, čeprav v tem primeru pravijo, da prav ne gre za izrecno gospodarsko korist.

Končno bo zamenjava ionov s obirno vrsto kemičnih postopkov dal nove pobude, ne bo morda popolnoma domestila starih metod, in če bodo industriji vedno lažje pota za izboljšanje izdajkov ob istocasnem zmanjšanju proizvodnih stroškov.

---

kriza glede potrošnega blaga in s tem v zvezi tudi motnje v oskrbovanju prebivalstva. Zadržanost na socialdemokratski poslanec Herbert Werner je nedavno tega postavil zahtevu, da se nemudoma pošlje v vzhodno cono večja količina žita, krompirja in masti. Tako imenovana skupnazarborska proti nečlovečnosti pa je prav te dni apelirala na zadržanost nemško vlado, naj brez vsakršnega pogoja – razen zagotovila Grotewohlve vlade, da se bo razdelitev pravilno izvršila – podari prebivalstvu sovjetske cone 9.000

pirja, ker bo v nasprotnem primeru prišlo do gladi. Ta še vedno ne rožnata situacija pri nas postane še toliko renejšeje, če ne dejstvu, da je v splošnem opaziti naravnost porazno zadozovanje poljedelske proizvodnje v Vzhodni Nemčiji. Vsled visokih odkupnih norm in nizkih cen poljedelskih pridelkov, kakor tudi vsled prihodne silne kolektivizacije, je kmetje čedalje manj zainteresirani, da bi sploh še kaj več napravili, kot pa je potrebno, da bi se lahko mogli preživiti. Vsak dan težje je prenašati režim, ki ga sovražimo. Zadnje štiri in pol meseca je n. pr. bežalo v Zapadno Nemčijo nič manj kot 16.000 kmetov. Prostorna zemljišča so bila razdeljena na čim več okrog 750.000 jutov, kar pomeni, da bi dobela par pravih sedev, če začela spomladansk setev. V vsej coni primanjkuje nam 25.000 poljskih delavcev. Zmanjkalo je živine in krave. Zatrati tudi masla in masti. Povrtnino in jajca je le težko dobiti.

«Okrožni in okrajni odbori», je rekel on 16. aprila, »morajo zahtevati od sodišč razveljavitev vseh obsodb izrečenih nad srednjimi in revnimi kmeti. Niti z besedico pa se ni dotaknil neskončno dolgih železnihskih kompozicij, ki že leta in še danes, kljub čedalje bolj katastrofalni situaciji, odvažajo nemško blago proti Vzhodu — v Sovjetsko zvezo.

Ukrepki, ki so jih v zvezi s tem resnim stanjem podvezle nemške oblasti, so takšni, da bi mogli le malokoga prepričati o svojli čuvstvenosti, pač pa ne sprovoti, da so se Ežek Uchit in drugi, priganjeni moskovskih birokratov znašli v škripcih, ki se iz zagate verjetno ne bodo mogli tako lahko rešiti.

Vzhodnonemške »socialistične oblasti« so namreč zadnje čase odvezle potrošniška nakazila vsem tistim, ki so sicer zaposleni na vzhodnem, stanujejo pa v zapadnem sektorju Berlina. S tem ukrepom je bilo prizadetih okrog 40.000 delavskih družin.

Kljav temu, da je bilo nekaj sto tisoč ljudi izločenih iz zagotovljene preskrbe, se sploša na kriza in pomanjkanje nista prav nič ublažila. Prebivalstvo pa se glede razdelitve življenjskih potrebščin deli na več kategorij. V prvo pridejo pripadniki tako imenovane ljudske policije, za njimi okrog 30 najvažnejših gospodarskih podjetij, katerih delavci in uslužbenci dobe vse, kar jim pripada po potrošniškem nakazilu. Tudi razlika v oskrbovanju med prebivalci Berlina in onimi iz ostale so-

V dolgih vrstah ljudi, ki čakajo pred prodajalnami v vzhodnem Berlinu in ostali sovjetski coni, je vse pogostejše čuti glasove: »Razpustite policijo, pa bo tudi za nas več hrane«. Seveda ni temu kriva samo policija, marveč policijski sistem kot tak, sistem, ki ga je Vzhodni Nemčiji vsilila Sovjetska zveza in ki jo je končno privedel v popolno odvisnost, pri čemer so Nemci dolžni zalagati prvo deželo »socializma« z vsem, češar oni sami nimajo, odnosno imajo premalo, istočasno pa graditi in kupovati, da bi jo mogli deliti z nebrebitenjem s pada tudi bratstva. Zalostna vloga ljudi, ki so zaigrali svojo neodvisnost. In prav tako, ker je to tako, tudi stanje ne more biti nič drugačno. Prej ali slej pa bodo morali tudi Nemci onkraj demarkacijske črte pomisliti, ali bi vendarle ne kazalo ukreniti nekaj, kar bi kaj hitro odpomoglo temu obupnemu položaju.

Radislav Dožar: _____
IVANU NEKPAJ...

tek čas sicer zmedle, toda upo-
gnile me niso. Imel sem sicer
več prostega časa, ki sem ga
prebil pri delu na svojem vrtu
in v sadovnjaku.

Gentilejeva reforma

Gentilejeva reforma šolstva je krčila število slovenskih učiteljev in ni priznala niti mame, rojenemu Tržičanu, sinu očeta Tržičana in matere Tržičanke.

Dne 17. junija 1923 sem pooblaščen poveljeval svojemu 30-letnemu z rsem svojim učestrom postati latinikom pred svojo hišo. Nekaj dni nato sem zaključil delo na slovenski soli pri Sv. Ivanu. Sledilo so tri mesečne počitnice in ob otvoritvi šolskega leta 1923-24 dne 1. oktobra je bilo na plačilnem listu, ki ga je šolski sudja prinesel iz magistrata napisano poleg mojega vnesenega imena: "Licenziato, non viene preso in considerazione nelle note terrela" ("Odpuščen, ne pride v poštev na našem ozemlju").

Kar trije, oziroma štiri učitelji smo po zaslugi Gentilejeve šolske reforme morali zapu-

rojen v Kamniku. Odsel sem v Ljubljano, kamor sem prišel dne 11. novembra 1923. potem, ko sem izgubil popolnoma vse imetje.

Prvim, ki so zaradi službe in drugih vzrokov zapuščali po končani prvi svetovni vojni rodno grudo, smo prirejali dostojne prijateljske odhodnice še v veliki dvorani Narodnega doma. Tistim, ki so morali zapustiti Trst po samotnem pogodu našega Narodnega doma, smo priredili odhodnice na verandah poleg požgane dvorane.

Sledila je moja odhodnica in sicer ne več v dvorani, ne na verandah, temveč v veži pod verando, kar poslavljali smo se zadnji, ki smo v našem Narodnem domu skupno delali. Kmalu nato je prešlo vse v tuje roke. Drugi, ki so pozneje bili primorani zapustiti svoj rojstni kraj, so se poslavljali le še na cesti.

KOMET

formaldeida in taxa dafje. (28

1890

1. 1892

